Statystyka

Rafał Szyiński 259380, Kajetan Leszak 259321

2024-06-05

1 Wstęp

Do wykonywania projektu będziemy używać dwóch bibliotek:

- ggplot2 biblioteka do rysowania wykresów.
- dplyr biblioteka do manipulowania danymi (np. filtrowanie, grupowanie itp.).

```
library(ggplot2)
library(dplyr)
```

Uwaga: Jeśli komendy nie działają należy pobrać poszczególne biblioteki używając komendy install.packages("packageName") w konsoli.

2 Opis baza danych

Baza **credit_card.xls** pochodzi z eportalu. Zawiera ona dane o użytkownikach kart kredytowych oraz wykonywanych przez nich transakcjach.

Baza posiada 26280 rekordów opisane przez 13 kolumn, które mówią nam o:

- custid id indywidualnego klienta.
- date_birth data urodzenie danego klienta.
- birth_year rok urodzenia danego klienta.
- gender płeć danego klienta (dostępne opcje: Female, Male).
- card typ używanej karty kredytowej (dostępne opcje: Mastercard, Visa, American Express, Discover, Other).
- card_data data utworzenia karty kredytowej.
- card_year rok utworzenia karty kredytowej.
- month miesiąc w którym karta została użyta (dostępne opcje: January, Febuary, March, April, May, June, July, August, September, October, November, December).
- quarter kwartał w którym karta została użyta (dostępne opcje: Q1, Q2, Q3, Q4).
- year rok w którym karta została użyta.
- type_trans rodzaj dobra, które zostało zakupione (dostępne opcje: Entertainment, Grocery, Retail, Trabel, Other).
- items ilość kupionego dobra.
- spent wartość kupionego dobra.

```
data <- read.csv2("credit_card.xls");
dim(data) # Rozmiary bazy danych [wiersze x kolumny]

## [1] 26280    13

colnames(data) # Wypisanie nazw kolumn</pre>
```

```
[6] "card_date" "card_year"
                                                                                                                                   "month"
                                                                                                                                                                                     "quarter"
                                                                                                                                                                                                                                       "vear"
## [11] "type_trans" "items"
                                                                                                                                   "spent"
summary(data) # Podstawowe statystyki z każdej kolumny
##
                          custid
                                                                                            date_birth
                                                                                                                                                                        birth_year
                                                                                                                                                                                                                                      gender
##
              Length: 26280
                                                                                        Length: 26280
                                                                                                                                                                                            :1929
                                                                                                                                                                                                                          Length: 26280
                                                                                                                                                                 Min.
##
              Class : character
                                                                                        Class : character
                                                                                                                                                                 1st Qu.:1946
                                                                                                                                                                                                                          Class : character
##
              Mode :character
                                                                                        Mode :character
                                                                                                                                                                 Median:1960
                                                                                                                                                                                                                          Mode :character
##
                                                                                                                                                                 Mean
                                                                                                                                                                                            :1960
##
                                                                                                                                                                 3rd Qu.:1975
##
                                                                                                                                                                Max.
                                                                                                                                                                                            :1990
##
                              card
                                                                                            card_date
                                                                                                                                                                        card year
                                                                                                                                                                                                                                     month
##
              Length: 26280
                                                                                        Length: 26280
                                                                                                                                                                                                                          Length: 26280
                                                                                                                                                                 Min.
                                                                                                                                                                                            :1991
##
              Class :character
                                                                                        Class : character
                                                                                                                                                                 1st Qu.:1999
                                                                                                                                                                                                                          Class : character
              Mode :character
##
                                                                                        Mode :character
                                                                                                                                                                 Median:2002
                                                                                                                                                                                                                          Mode :character
##
                                                                                                                                                                 Mean
                                                                                                                                                                                            :2002
##
                                                                                                                                                                 3rd Qu.:2005
                                                                                                                                                                 Max.
##
                                                                                                                                                                                            :2009
##
                       quarter
                                                                                                                                                      type_trans
                                                                                                                                                                                                                                          items
                                                                                                           year
              Length: 26280
##
                                                                                                                   :2007
                                                                                                                                                  Length:26280
                                                                                                                                                                                                                                                     : 0.000
                                                                                        Min.
                                                                                                                                                                                                                          Min.
##
              Class :character
                                                                                        1st Qu.:2007
                                                                                                                                                  Class : character
                                                                                                                                                                                                                          1st Qu.: 0.000
##
              Mode :character
                                                                                        Median:2008
                                                                                                                                                 Mode :character
                                                                                                                                                                                                                          Median : 2.000
##
                                                                                        Mean
                                                                                                                    :2008
                                                                                                                                                                                                                          Mean
                                                                                                                                                                                                                                                      : 2.359
##
                                                                                        3rd Qu.:2008
                                                                                                                                                                                                                          3rd Qu.: 4.000
##
                                                                                        Max.
                                                                                                                    :2008
                                                                                                                                                                                                                          Max.
                                                                                                                                                                                                                                                     :13.000
##
                              spent
##
                                                         0.0
              Min.
##
              1st Qu.:
                                                         0.0
##
              Median: 141.8
                                         : 196.3
##
              Mean
              3rd Qu.: 311.3
##
              Max.
                                          :1439.4
glimpse(data) # Przykładowe dane, które występują w każdej kolumnie
## Rows: 26,280
## Columns: 13
## $ custid
                                                             <chr> "8257-BKBEDP-MRF", "8257-BKBEDP-MRF", "8257-BKBEDP-MRF", "8~
## $ date_birth <chr> "12/15/1961", "12/15/1961", "12/15/1961", "12/15/1961", "12~
## $ birth_year <int> 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 1961, 19
## $ gender
                                                             <chr> "Female", "Female", "Female", "Female", "Female", "Female", "
                                                             <chr> "Mastercard", "Mastercard", "Mastercard", "Mastercard", "Ma-
## $ card
## $ card date
                                                             <chr> "8/9/2003", "8/9/2003", "8/9/2003", "8/9/2003", "8/9/2003", "
                                                             <int> 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2003, 2
## $ card_year
## $ month
                                                             <chr> "January", "January", "January", "January", "January", "Jan
                                                             <chr> "Q1", 
## $ quarter
                                                             <int> 2007, 2007, 2007, 2007, 2007, 2008, 2008, 2008, 2008, 2008, ~
## $ year
## $ type_trans <chr> "Grocery", "Retail", "Entertainment", "Travel", "Other", "G~
## $ items
                                                             <int> 2, 9, 1, 3, 8, 5, 10, 0, 1, 3, 5, 9, 0, 1, 3, 0, 9, 0, 4, 4~
## $ spent
                                                             <dbl> 167.81, 809.87, 111.09, 579.10, 409.63, 281.34, 1011.05, 0.~
```

3 Wyliczenie podstawowych statystyk

Do obliczenia podstawowych statystyk używa się funkcji summary(), która wylicza:

- Min. Wartość minimalna.
- 1st Qu. Wartość pierwszego kwartylu (25% wyników jest poniżej tej wartości).
- Median Wartość mediany.
- Mean Wartość średnia.
- 3rd Qu. Wartość trzeciego kwartylu.
- Max. Wartość maksymalną (75% wyników jest poniżej tej wartości).

```
summary(data$items) # Podstawowe statystyki dla kolumny items
##
      Min. 1st Qu. Median
                              Mean 3rd Qu.
                                               Max.
                     2.000
                             2.359
##
     0.000
             0.000
                                     4.000 13.000
summary(data$spent) # Podstawowe statystyki dla kolumny spent
##
      Min. 1st Qu. Median
                              Mean 3rd Qu.
                                               Max.
       0.0
               0.0
                     141.8
                             196.3
                                     311.3 1439.4
```

 Pierwszy kwartyl jest równy zero dla obu przypadków co oznacza że więcej niż 25% wyników jest równa zero.

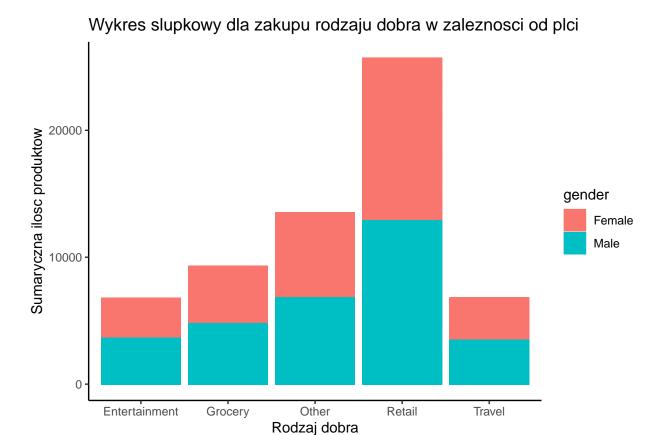
4 Wykresy

4.1 Wykres słupkowy

Problem:

Jak dużo konkretnego dobra (z kolumny type_trans) jest kupowane w zależności od płci.

```
ggplot() + # Podstawa do rysowania wykresu
geom_bar( # Wykres słupkowy
  data=data, # Używane dane do rysowania
  # Określanie jake dane są na konkretnej osi
  # (x - typ dobra, y - sumaryczna ilość,
  # color i fill = podział względem płci)
  aes(x=type_trans, y=items, color=gender, fill=gender),
  stat="identity" # Zlicza sumaryczną ilość dobra
  ) +
labs( # Podpisy na wykresie
  title="Wykres slupkowy dla zakupu rodzaju dobra w zaleznosci od plci",
  x="Rodzaj dobra",
  y="Sumaryczna ilosc produktow"
  ) +
theme_classic() # Ustawianie klasycznego wyglądu wykresu
```


- Kobiety kupują więcej dóbr niż mężczyźni.
- Najwięcej transakcji występuje w sprzedaży detalicznej.
- Najmniej transakcji jest na podróże.

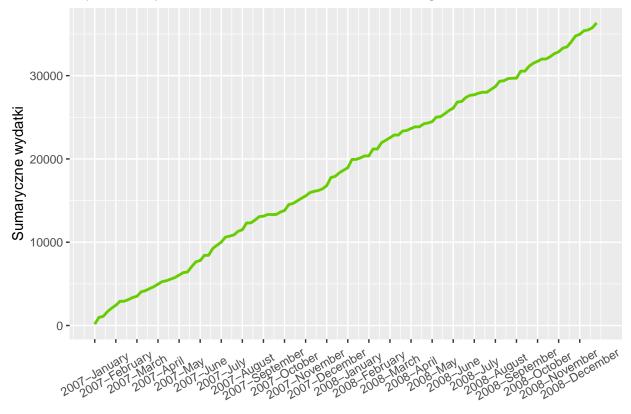
4.2 Wykres liniowy

Problem:

Jaki jest sumaryczny wydatek danego użytkownika (8257-BKBEDP-MRF) względem czasu (podział na rok i miesiąc).

```
# Zamiana miesiąca z słowa na liczbe np. January=1
month <- match(user_data$month, month_numeric)</pre>
user date spent = data.frame(
 year = user_data$year,
 month = month,
 spent = user_data$spent
  )
# Sortowanie po roku i miesiącu
sorted_user <- user_date_spent[order(user_date_spent$year, user_date_spent$month),]</pre>
# Sumaryczny wektor wydatków
sorted_user$spent <- cumsum(sorted_user$spent)</pre>
data_length <- length(sorted_user$spent)</pre>
ggplot() +
  geom_line( # Wykres liniowy
    data=sorted_user,
    aes(x = seq(from=1, to=data_length), y = spent),
    color = "chartreuse3",
    linewidth = 1
    ) +
  scale_x_continuous(
    breaks=seq(from=1, to=data_length, by=5),
    labels=c(
      paste(rep(2007, 12),
            month_numeric,
            sep="-"),
      paste(rep(2008, 12),
            month_numeric,
            sep="-"))
    ) +
  labs(
    title = "Wydatki uzytkownika 8257-BKBEDP-MRF wzgledem czasu",
    x = NULL,
    y = "Sumaryczne wydatki"
  theme(axis.text.x = element_text(angle = 30, hjust = 0.5, vjust = 0.5))
```

Wydatki uzytkownika 8257-BKBEDP-MRF wzgledem czasu

Interpretacja wyników:

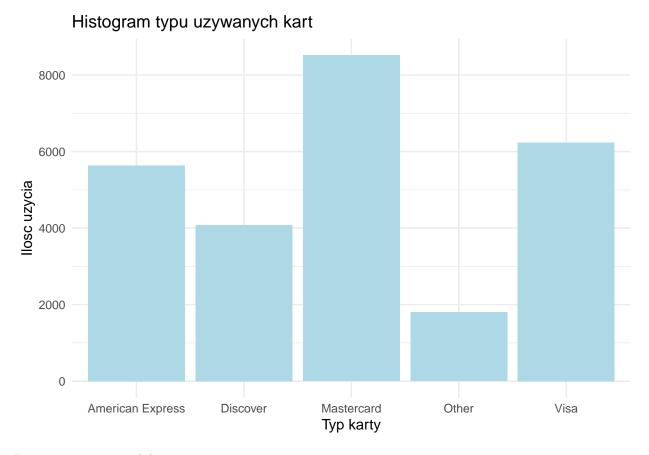
- Użytkownik sumarycznie wydał 36330.45.
- Użytkownik używał karty tylko przez 2 lata.
- Wydatki użytkownika są w miarę stałe (wykres ten jest używany do regresji linowej [ostatni podpunkt projektu], w którym możemy sprawdzić jak bardzo wydatki odstają od stałych).
- Robiąc pochodną wykresu, można określić miesiąc w którym użytkownik wydał najwięcej: $max\left(\frac{d}{dx}f(x)\right)$.

4.3 Histogram

Problem:

Jaki typ karty jest najczęściej używany.

```
ggplot() +
  geom_histogram( # Histogram
    data=data,
    aes(x=card),
    stat="count", # Zliczanie wystąpień
    fill="lightblue") +
labs(
    title = "Histogram typu uzywanych kart",
    x = "Typ karty",
    y = "Ilosc uzycia"
    ) +
    theme_minimal() # Motyw minimalistyczny
```


• Najczęściej używaną kartą jest Mastercard.

4.4 Inne wykresy

Wykres gęstości i pudełko-wąsy są używane w dalszej części projektu.

5 Obserwacje odstające

Obserwacje odstające to punkty danych, które znacząco różnią się od innych obserwacji w zestawie danych.

Problem:

- Wyznacz dane odstające w wydatkach dla osób urodzonych w 1929.
- Pokaż dane odstające w wydatkach dla każdego wieku użytkownika.

5.1 Wykres pudełko-wąsy

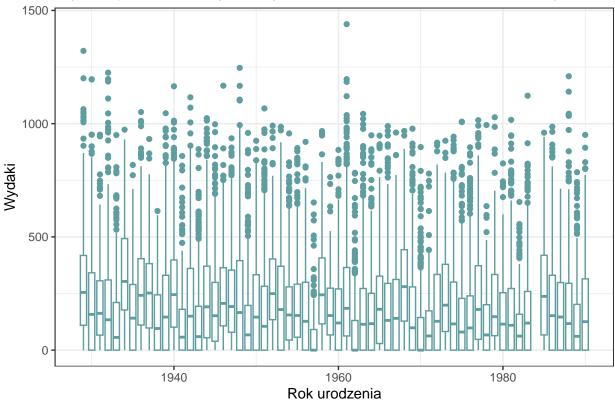
Wykres pudełko-wąsy składa się z kilku kluczowych elementów, które pomagają wizualizować różne aspekty zestawu danych, t.j.:

- Mediana Linia wewnątrz pudełka, która przedstawia środkową wartość danych.
- Pudelko Prostokąt, który rozciąga się od pierwszego kwartyla (Q1) do trzeciego kwartyla (Q3). Obejmuje środkowe 50% danych.
- Wqsy Linie wychodzące z pudełka, które sięgają do najmniejszej i największej wartości w obrębie zasięgu $Q1 1.5 \cdot IQR$ i $Q3 + 1.5 \cdot IQR$, gdzie IQR to rozstęp między kwartylowy (Q3 Q1).

• Obserwacje odstające - Punkty znajdujące się poza wąsami, które są wartościami ekstremalnymi w zestawie danych (dane które będziemy wyznaczać w tym zadaniu).

```
# Wszystkie wydatki osób urodzonych w 1929
spent_1929 <- data[data$birth_year == 1929,]$spent</pre>
q1 <- quantile(spent_1929, 0.25) # Pierwszy kwartyl
q3 <- quantile(spent_1929, 0.75) # Ostatni kwartyl
# Wartość dolnego "wąsa"
lower_whisker \leftarrow max(min(spent_1929), q1 - 1.5 * (q3 - q1))
# Wartość górnego "wąsa"
upper_whisker \leftarrow min(max(spent_1929), q3 + 1.5 * (q3 - q1))
# Obserwacje odstające
outliers_1929 <- spent_1929[spent_1929 > upper_whisker |
                               spent_1929 < lower_whisker]</pre>
outliers_1929
## [1] 1044.57 1026.36 934.00 1031.21 1013.86 1006.19 1051.57 1321.55 902.44
## [10] 1064.00 1200.39
ggplot() +
 geom_boxplot( # Wykres pudelko-wasy
    data=data,
    aes(x=birth_year, y=spent, group=birth_year),
    color="cadetblue"
    ) +
 labs(
    title = "Wykres pudelko-wasy dla wydatkow w zalezności od wieku osoby",
    x = "Rok urodzenia",
    y = "Wydaki",
    ) +
  theme_bw()
```


- Dla osób urodzonych w 1929 wartość obserwacji dostających zaczynają się od 880.82 i jest ich 11.
- Nie ma wyników odstających które są mniejsze niż 0.0, ponieważ pierwszy kwartyl jest równy zero.
- Większość wydatków jest mniejsza niż 500.

5.2 Odchylenie standardowe

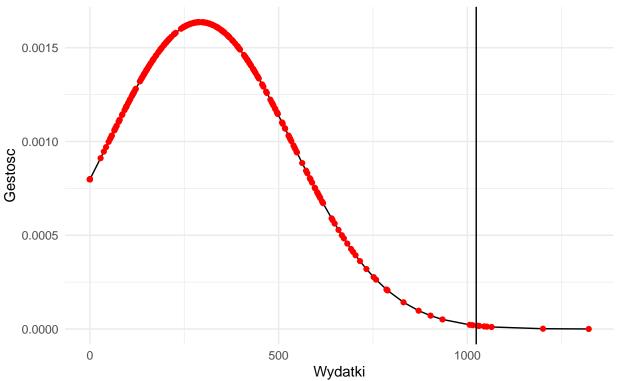
Wykres gęstości pokazuje, gdzie wartości są najbardziej skoncentrowane. Obszar pod krzywą jest równy 1, co oznacza, że wykres gęstości przedstawia rozkład prawdopodobieństwa danej zmiennej.

Obserwacje mogą być uznane za odstające, jeśli znajdują się poza określoną liczbą odchyleń standardowych od średniej. Na przykład, dane poza granicami $\mu \pm 3\sigma$ są często uznawane za odstające, ponieważ poza tą wartością znajdują się około 0.1 danych.

```
mean_spent_1929 + sd_spent_1929
## [1] 535.8646
mean_spent_1929 - sd_spent_1929
## [1] 48.30621
outliers_1929
## [1] 1044.57 1026.36 1031.21 1051.57 1321.55 1064.00 1200.39
ggplot() +
  geom_line(data=data.frame(x=spent_1929, y=norm_spent_1929), aes(x, y)) +
  geom_point(data=data.frame(x=spent_1929, y=norm_spent_1929), aes(x, y), color="red") +
  geom_vline(xintercept=upper_threashold) +
  labs(
   title = "Wykres gestosci wydatkow ludzi urodzonych w 1929",
   subtitle = sprintf("Linia okreslajaca wartosci odstajace: x=%.02f", upper_threashold),
   x = "Wydatki",
   y = "Gestosc"
  ) +
  theme_minimal()
```

Wykres gestosci wydatkow ludzi urodzonych w 1929

Linia okreslajaca wartosci odstajace: x=1023.42

Interpretacja wyników:

- Dla osób urodzonych w 1929 wartość obserwacji dostających zaczynają się od 1026.36 i jest ich 7.
- Nie ma wartości dostających mniejszych od 0 dla osób urodzonych w 1929.
- Średnia wydatków dla osób urodzonych w 1929 wynosi 292.0854.

• Około 66% wartości wydatków dla osób urodzonych w 1929 znajdują się pomiędzy wartościami 48.3 a 535.86 ($\mu \pm \sigma$).

6 Wyliczenie prawdopodobieństwa dla zmiennej

6.1 Gerenowanie prób losowych

```
x <- sort(data$birth_year) # Posortowane dane roku urodzenia
mean_x <- mean(x)
sd_x <- sd(x)

# Wartości funkcji gęstości (ciągła)
continuous_dnorm <- dnorm(x, mean_x, sd_x)
# Wartości dystybuanty (ciągła)
continuous_pnorm <- pnorm(x, mean_x, sd_x)

# Wartości funkcji gęstości (dyskretna)
discreet_dbinom <- dbinom(x, length(x), mean_x / length(x))
# Wartości dystrybuanty (dyskretna)
discreet_pbinom <- pbinom(x, length(x), mean_x / length(x))</pre>
```

6.2 Obliczanie prawdopodobieństwa punktowego i przedziałowego

TODO: do poprawy Prawdopodobieństwo punktowe powinno być równe 0 gdyż wykres pod wykresem w danych punkcie jest równe 0 dla wykresu ciągłego. Jeśli chcemy wyznaczyć prawdopodobieństwo punktowe należy skorzystać z wykresu dyskretnego, które będzie największym przybliżeniem wartości.

```
## [1] 0.6987881
discreet_pbinom[n]

## [1] 0.5897367

## [1] 0.5897367

## [1] 0.5897367

## [1] 0.5897367

## [1] 0.5897367

## [1] 0.5897367

## [1] 0.5897367

## [1] 0.5897367

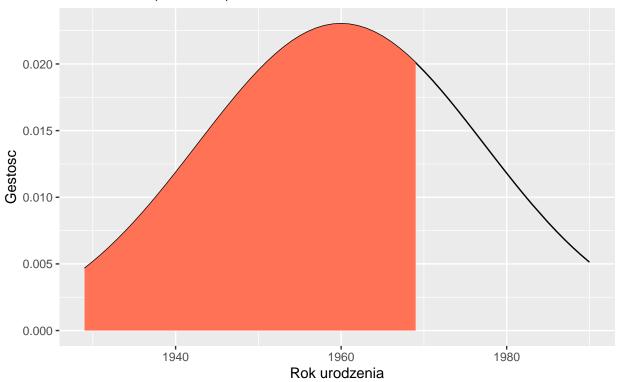
## [1] 0.5897367
```

6.3 Wykres ciagly

```
ggplot() +
  geom_line(data=data.frame(x=x, y=continuous_dnorm), aes(x, y)) +
  geom_polygon(
   data=data.frame(
     x=c(min(x), head(x, n), x_point),
     y=c(0, head(continuous_dnorm, n), 0)),
```

```
aes(x, y),
fill = "coral1"
) +
labs(
  title = "Wykres gestosci roku urodzenia",
  subtitle = sprintf("Zaznaczono P(X >= %i)", x_point),
  x = "Rok urodzenia",
  y = "Gestosc"
)
```

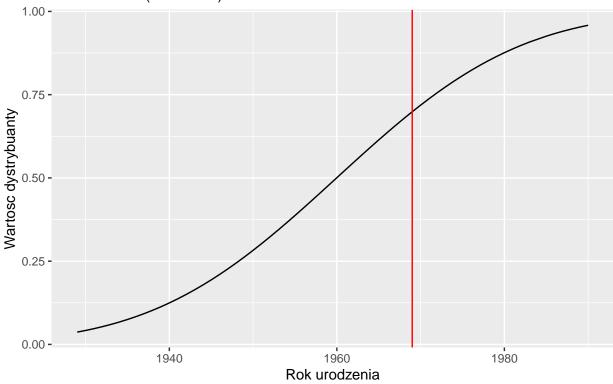
Wykres gestosci roku urodzenia Zaznaczono P(X >= 1969)


```
ggplot() +
  geom_line(data=data.frame(x=x, y=continuous_pnorm), aes(x, y)) +
  geom_vline(xintercept = x_point, color="red") +
  labs(
    title = "Dystrybuanta roku urodzenia",
    subtitle = sprintf("Zaznaczono P(X >= %i)", x_point),
    x = "Rok urodzenia",
    y = "Wartosc dystrybuanty"
)
```

Dystrybuanta roku urodzenia

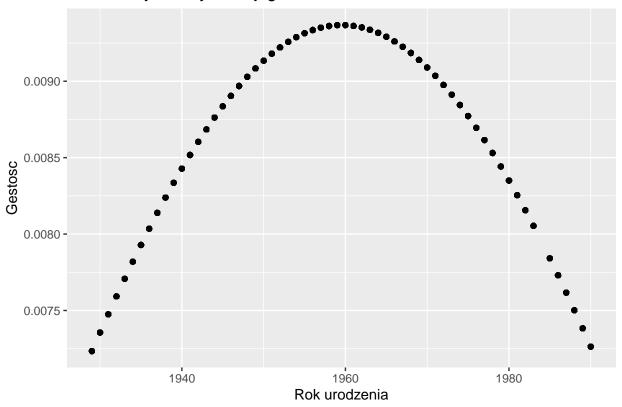

6.4 Wykres dyskretny

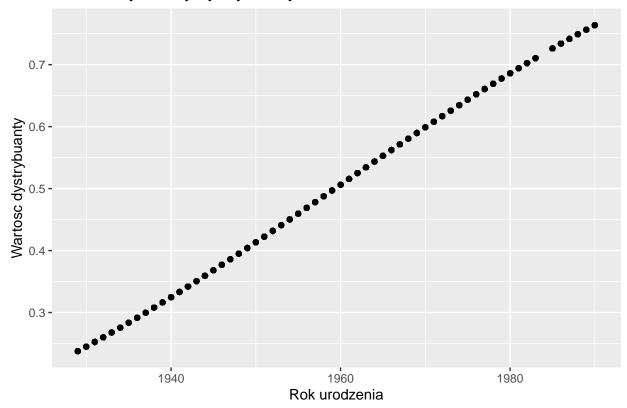
```
ggplot() +
  geom_point(data=data.frame(x=x, y=discreet_dbinom), aes(x, y)) +
labs(
  title = "Rozkład dyskretny funkcji gęstości dla roku urodzenia",
  x = "Rok urodzenia",
  y = "Gęstość"
)
```

Rozklad dyskretny funkcji gestosci dla roku urodzenia


```
ggplot() +
  geom_point(data=data.frame(x=x, y=discreet_pbinom), aes(x, y)) +
labs(
  title = "Rozkład dyskretny dystrybuanty dla roku urodzenia",
  x = "Rok urodzenia",
  y = "Wartość dystrybuanty"
)
```

Rozklad dyskretny dystrybuanty dla roku urodzenia

7 Macierz

```
matrix <- matrix(data$card_year) %>% cbind(data$items) %>% cbind(data$spent)
matrix_data = list(
  dimension = dim(matrix),
 number_of_row = nrow(matrix),
 number_of_colum = ncol(matrix),
  sum_of_columns = colSums(matrix),
  sum_of_first_two_row = rowSums(matrix[1:2,]),
  sum_of_all_elemets = sum(matrix))
matrix_data
## $dimension
## [1] 26280
##
## $number_of_row
## [1] 26280
##
## $number_of_colum
## [1] 3
## $sum_of_columns
## [1] 52603560 61990 5157512
```

```
##
## $sum_of_first_two_row
## [1] 2172.81 2821.87
##
## $sum_of_all_elemets
## [1] 57823062
```

8 Przedziały ufności

8.1 Zmienna numeryczna

```
x <- data$items
n <- length(x)
alpha <- 0.01
z <- qnorm(1 - alpha / 2)

x_mean <- mean(x)
x_sd <- sd(x)
x_dnorm <- dnorm(x, x_mean, x_sd)

lower_bound <- x_mean - (z * x_sd / sqrt(n))
upper_bound <- x_mean + (z * x_sd / sqrt(n))

lower_bound

## [1] 2.317891

upper_bound</pre>
```

[1] 2.399765

8.2 Zmienna jakościowa

Przedział ufności Walda

```
cards_data <- data %>% group_by(card) %>% summarise(count = n())
n <- length(data$card)
p <- cards_data[cards_data$card == "Mastercard",]$count / n

alpha <- 0.001
z <- qnorm(1 - alpha / 2)

lower_bound <- p - z * sqrt(p * (1 - p) / n)
upper_bound <- p + z * sqrt(p * (1 - p) / n)

lower_bound

## [1] 0.3146999

upper_bound</pre>
```

[1] 0.3337019

9 Hipotezy

9.1 Test parametryczny - średnia urodzenia to 1960

```
birth_year_data <- data$birth_year

t.test(birth_year_data, mu = 1960)

##

## One Sample t-test

##

## data: birth_year_data

## t = -0.25629, df = 26279, p-value = 0.7977

## alternative hypothesis: true mean is not equal to 1960

## 95 percent confidence interval:

## 1959.763 1960.182

## sample estimates:

## mean of x

## 1959.973</pre>
```

9.2 Test parametryczny - ludzie urodzeni w 1960 wydają więcej niż ludzie urodzeni 1970

```
spent_1960 = data[data$birth_year == 1960,]$spent
spent_1970 = data[data$birth_year == 1970,]$spent
t.test(spent_1960, spent_1970)
```

```
##
## Welch Two Sample t-test
##
## data: spent_1960 and spent_1970
## t = 5.897, df = 797.21, p-value = 5.464e-09
## alternative hypothesis: true difference in means is not equal to 0
## 95 percent confidence interval:
## 45.81122 91.52689
## sample estimates:
## mean of x mean of y
## 168.56717 99.89811
```

- 9.3 Test nieparametryczny 1
- 9.4 Test nieparamteryczny 2

10 Regresja liniowa

10.1 Przygotowanie danych

```
Powtórzony kod z wykresu liniowego
```

```
user_data <- data[data$custid == "8257-BKBEDP-MRF",]
month_numeric <- c("January", "February", "March", "April", "May", "June", "July", "August", "September"
month <- match(user_data$month, month_numeric)</pre>
```

```
user_date_spent = data.frame(
   year = user_data$year,
   month = month,
   spent = user_data$spent
)

sorted_user <- user_date_spent[order(user_date_spent$year, user_date_spent$month),]

sorted_user$spent <- cumsum(sorted_user$spent)

data_length = length(sorted_user$spent)

# Obliczanie regresji liniowej
x <- seq(from=1, to=data_length)
model <- lm(sorted_user$spent ~ x)
y <- model$coefficients[2] * x + model$coefficients[1]</pre>
```

10.2 Wykres

```
ggplot() +
 geom_point(
   data=sorted_user,
   aes(x = seq(from=1, to=data_length), y = spent),
   size = 0.7
   ) +
  geom_line(
   data=data.frame(x=x, y=y),
   aes(x = x, y = y),
   color = "blue"
   ) +
  scale_x_continuous(
   breaks= seq(from=1, to=data_length, by=5),
   labels=c(paste(rep(2007, 12), month_numeric, sep="-"), paste(rep(2008, 12), month_numeric, sep="-")
   ) +
 labs(
   title = "Wydatki użytkownika 8257-BKBEDP-MRF\nwzględem czasu (regresja liniowa)",
   subtitle = sprintf("A = %.02f, B = %.02f", model$coefficients[2], model$coefficients[1]),
   x = NULL
   y = "Sumaryczne wydatki"
  theme(axis.text.x = element_text(angle = 30, hjust = 0.5, vjust = 0.5))
```

Wydatki uzytkownika 8257-BKBEDP-MRF wzgledem czasu (regresja liniowa)

A = 297.09, B = 523.09

